

Rapport av uppdraget ”Övergripande riktlinjer för flyktingmottagandet i Stockholms stad”

Innehåll

Rapportering av uppdraget "Övergripande riktlinjer för flyktingmottagandet i Stockholms stad"	1
1. Inledning och avgränsning	3
2. Asylsökande och Migrationsverkets roll	4
2.1 Migrationsverkets arbete	5
2.2 Personer utan tillstånd att vistas i landet	6
3. Vad händer då Migrationsverket beviljat uppehållstillstånd?	6
3.1 Nyanländas bosättning	6
3.2 Egenbosatta personer (EBO) med uppehållstillstånd	8
3.3 Mottagande från anläggningsboende	8
3.4 Kvotflyktingar	8
3.5 Anhöriga till tidigare mottagna	9
3.6 Ensamkommande barn	9
3.7 Anhöriga till ensamkommande barn	9
3.8 Ungdomar utan vårdnadshavare 18-20 år	9
4. Etableringen- Arbetsförmedlingens ansvar	10
5. Kommunernas ansvar i mottagandet	11
5.1 Sfi/vuxenutbildning och samhällsorientering	11
5.2 Information och stöd	11
5.3 Bostäder	12
5.4 Försörjningsstöd	12
5.5 Vilken ersättning får kommunerna från staten?	12
6. Stadens mottagande och kontaktytor	13
6.1 Uppdelat flyktingmottagandet i staden	14
6.2 Fördelning och återsökning av statsbidrag i staden	16
6.3 Bostäder och bostadsförsörjning i staden	17
6.4 Regionala råd och överenskommelser	18
6.5 Samverkan med Landstinget i Stockholms län	18
6.6 Samverkan med Arbetsförmedlingens etableringskontor- lokal överenskommelse	19
6.7 Samverkan mellan staden och Länsstyrelsen i Stockholms län	20
7. Jämförelser mellan olika storstadsregioner	21
8. Förändringar som påverkar	21
9. Utveckling av intern och extern samverkan	23
9.1 Samverkan med Arbetsförmedlingen och länsstyrelsen	23
9.2 Behov av intern samverkan i staden	24

1. Inledning och avgränsning

Det här dokumentet har tagits fram i enlighet med Stockholms stads budget för 2015 där uppdrag ges till arbetsmarknadsnämnden att tillsammans med berörda nämnder ta fram riktlinjer för stadens flyktingmottagande. Arbetet inleddes med att en stadsövergripande styrgrupp tillsattes bestående av stadsdelsdirektörer från stadsdelsförvaltningarna på Norrmalm och Södermalm samt i Spånga-Tensta och Skarpnäck. Berörda fackförvaltningar representerades av förvaltningsdirektören, en avdelningschef och en enhetschef från Arbetsmarknadsförvaltningen, förvaltningsdirektören från Socialförvaltningen samt en grundskolechef från Utbildningsförvaltningen.

Styrgruppen kunde snabbt konstatera att berörda aktörer inom staden som på olika sätt arbetar med målgruppen nyanlända redan har former och riktlinjer för sitt arbete och att behovet istället var att tydliggöra den ansvarsfördelning som finns i staden. Bedömningen var därför att det först och främst behövdes ett underlag i form av en kartläggning för att spegla rådande organisation och strukturer. I takt med att hela flyktingfrågan under 2015 fått ökad aktualitet och tyngd har kommunstyrelsen i stadens budget för 2016 fått i uppdrag att skyndsamt genomföra en översyn av flyktingmottagandet i samråd med stadsdelsnämnderna, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, överförmyndarnämnden, exploateringsnämnden, utbildningsnämnden samt Stockholms stadshus AB. Syftet är att säkerställa en ändamålsenlig organisation, process, resursfördelning samt uppföljning för flyktingmottagandet. Denna rapport kan fungera som ett underlag i det arbetet och vara ett stöd i en eventuell beslutsprocess gällande önskad organisation med tillhörande riktlinjer eller andra styrdokument.

Frågor som rör flyktingar, skyddsbehövande och andra nyanlända personer i staden berör flera olika förvaltningar, både fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar. De delar som rör mottagandet av asylsökande, personer utan uppehållstillstånd som befinner sig i staden och ensamkommande barn med eller utan uppehållstillstånd berörs kortfattat inledningsvis för att ge en förståelse för hela mottagningsprocessen. Huvudfokus ligger sedan på det kommunala mottagandet av personer med uppehållstillstånd och hur detta fungerar i staden. Den målgrupp som åskådliggörs mer ingående är vuxna och familjer som fått uppehållstillstånd som flyktingar eller skyddsbehövande och som omfattas av Förordning (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlännningar. För ensamkommande barn finns sedan 2011 i staden, av

kommunfullmäktige antagna riktlinjer, och därför berörs mottagandet av den gruppen endast i korta ordalag.

Dokumentet baseras på aktuella lagar, förordningar, vissa styrdokument för staden och länet och inte minst möten och samtal med de av stadens verksamheter som kommer i kontakt med flyktingar, skyddsbehövande och andra nyanlända personer. Ny lagstiftning och rättsliga utslag i domstol finns inte kontinuerligt inarbetade i dokumentet men måste fortlöpande beaktas.

2. Asylsökande och Migrationsverkets roll

Kommuner har inget huvudsakligt ansvar för de personer som söker asyl i Sverige utan det är vanligtvis Migrationsverkets ansvar. För att ändå ge en översiktlig bild av vad som sker från det att en person söker asyl i Sverige och framåt i etableringen, beskrivs asylprocessen.

Asylsökande kan ändå vara en angelägenhet för vissa förvaltningar och verksamheter i staden likväl som i andra kommuner. I staden finns:

- Asylsökande i Migrationsverkets anläggningsboenden
- Asylsökande i eget boende (ofta inneboende hos släkting eller vän)
- Asylsökande ensamkommande flyktingbarn

Stadens verksamhet berörs på flera sätt av att asylsökande vistas inom dess gränser:

- Alla asylsökande barn har rätt till förskola, grundskola och gymnasium och berör därför Utbildningsförvaltningens verksamhet. Barnens kunskaper och behov kartläggs på samma sätt som för andra nyanlända barn.
- Ensamkommande flyktingbarn som söker asyl är placerade på stadens HVB-boenden och i familjehem.
- Socialtjänsten i kommunen har en skyldighet att utreda situationen för barn och ungdomar som far illa- detta gäller även asylsökande barn.
- Asylsökande kan i samverkan med Migrationsverket vara aktuella för praktikplatser i inom staden.

- Asylsökande kan ha individuella behov av bistånd från kommunen.

Under 2014 sökte 81 301 personer asyl i Sverige. Av dem fick 35 642 personer uppehållstillstånd som flyktingar eller skyddsbehövande. Under januari till och med oktober 2015 har 112 226 personer sökt asyl. I november är drygt 141 869 personer inskrivna i Migrationsverkets system, varav 22 180 är ensamkommande barn och ungdomar. Av dessa väntar i november 2015 drygt 11 000 personer som redan beviljats uppehållstillstånd, på anvisad kommunplats och bor därför i väntan på detta kvar i Migrationsverkets anläggningsboenden (Migrationsverkets statistik).

2.1 Migrationsverkets arbete

Migrationsverket tar emot ansökningar och fattar beslut om asyl. I väntan på att få sitt ärende prövat kan den asylsökande antingen välja att bo i Migrationsverkets boenden eller hos vänner eller släktingar. Över hälften av de asylsökande väljer det senare (Källa: Migrationsverkets hemsida).

Migrationsverket informerar den asylsökande om möjlighet till hälsoundersökning enligt Förordning (2008:347) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. Den som efter uppehållstillstånd mottagits i kommun har fortfarande rätt till hälsoundersökning om den inte genomförts tidigare. Rätten till hälsoundersökning gäller som längst under ett år från det att uppehållstillstånd har beviljats.

Sverige ska ge uppehållstillstånd till den som är flykting enligt FN-konventionen men också till "alternativt skyddsbehövande" i enlighet med EU:s gemensamma regler. Upphållstillstånd kan också ges till övriga skyddsbehövande i enlighet med den utlänningslagen. De konventioner, lagar och förordningar som reglerar detta är:

1951 års flyktingkonvention

FN:s konvention om barnets rättigheter

Lag (1994: 1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna

SFS 1994:137 Lag om mottagande av asylsökande m.fl.

Förordning (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl.

Utlänningslagen SFS 2005:716

Utlänningsförordningen 2006:97

För mer information om asylprocessen, se bilaga 1.

2.2 Personer utan tillstånd att vistas i landet

Dessa kan till exempel vara personer som vistas i Sverige och inte har för avsikt att söka asyl eller som har fått avslag på sin ansökan om asyl. När det gäller personer som vistas i Sverige utan tillstånd har kommunen ett yttersta ansvar även för dessa enligt Socialtjänstlag (2001:453). Det innebär för kommunen i princip en skyldighet att avhjälpa en akut nödsituation.

Det finns en grupp barn och ungdomar som vistas i Sverige som väljer att inte söka asyl och omfattas således inte av Lag om mottagande av asylsökande. Dessa barn ingår inte i flyktningmottagandet och hanteras av kommunerna inom ramen för Socialtjänstlag (2001:453) och Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga.

3. Vad händer då Migrationsverket beviljat uppehållstillstånd?

Vid beviljat uppehållstillstånd flyttas ansvaret över från Migrationsverket till kommunerna. Detta avsnitt är en beskrivning av vad som sker i övergången från stat till kommun.

3.1 Nyanländas bosättning

På ett övergripande plan beräknar Migrationsverket hur många nyanlända som har behov av plats för bosättning i en kommun under det kommande året- så kallat mottagningsbehov. Arbetsförmedlingen har å sin sida i uppdrag att årligen fastställa så kallade länstal för mottagande av nyanlända invandrare, efter samråd med Migrationsverket, länsstyrelserna och Sveriges kommuner och landsting enligt Förordning (2010:408) om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandrar. Länstalet ska innehålla en länsvis fördelning av mottagningsbehovet och utgå från Migrationsverkets prognoser. Vid fastställande av länstal använder Arbetsförmedlingen en särskild fördelningsnyckel med olika variabler som beskriver länens förutsättningar för mottagande av nyanlända. Länsstyrelserna förhandlar sedan med landets

kommuner om överenskommelser gällande antal nyanlända som ska tas emot organiserat. De flesta kommuner i Sverige har en överenskommelse med sin länsstyrelse- 277 av 290 kommuner har träffat överenskommelse för 2015.

Arbetsförmedlingen ansvarar genom sin bosättningsenhet för att anvisa och sedan överenskomma med kommunen när det gäller personer som förväntas få etableringsplan, det vill säga personer mellan 20 och 64 år med en prestationsförmåga på mer än 25 %. Migrationsverket, genom sin bosättningsenhet, ansvarar för att anvisa och sedan överenskomma med kommunen när det gäller personer över 64 år, personer med en prestationsförmåga lägre än 25 % samt kvotflyktingar.

På individnivå upprättar Migrationsverket för varje individ bosättningsunderlag med information om den person som beviljats uppehållstillstånd. Underlaget innehåller personuppgifter, information om familjesituation, utbildning och arbetslivserfarenhet. Det skickas till den kommun där individen har för avsikt att bosätta sig.

Kommuner erhåller statsbidrag för personer med uppehållstillstånd enligt nedanstående villkor:

- personer som har överförts till Sverige inom ramen för flyktingkvoten så kallade kvotflyktingar
- personer som har fått uppehållstillstånd som flyktingar, skyddsbehövande eller på grund av synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter
- personer som har fått uppehållstillstånd för tre år eller mer på grund av tillfälligt skydd (massflykting) och är folkbokförda i Sverige
- personer som har fått uppehållstillstånd som tribunalvittne
- anhöriga som har fått uppehållstillstånd på grund av anknytning till ovanstående personer

(Källa: Migrationsverkets hemsida)

3.2 Egenbosatta personer (EBO) med uppehållstillstånd

Enligt *Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.* kan asylsökande redan under asyltiden registrera sig på valfri adress och det är vanligt att bo kvar på "EBO-adressen" efter beviljat uppehålls-tillstånd. Personer kan också ha flyttat från ett anläggningsboende där de bott under asyltiden, till eget boende vid beviljat uppehållstillstånd.

Enligt Förordning (2010:408) om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandrare finns det möjligheter för egenbosatta att vända sig till Arbetsförmedlingen för att få en kommunanvisning så kallad vidarebosättning, men sedan 2014 tillämpas förordningen på ett striktare sätt vilket innebär att vidarebosättning bara är möjligt om det finns starka arbetsmarknadsskäl eller medicinska skäl. Detta har resulterat i att endast en handfull egenbosatta vidare bosätts med hjälp av Arbetsförmedlingen, närmare bestämt 184 personer i Sverige under 2014 och 10 personer januari - juni 2015, enligt Arbetsförmedlingens statistik.

(Arbetsförmedlingens årsrapportering 2015)

Egenbosättning leder i vissa fall till osäkra boendevillkor och trångboddhet. Socialtjänsten gör bedömningar om bistånd till tillfälliga bostadslösningar när boendesituationen blir ohållbar, särskilt med hänsyn till barnperspektivet.

3.3 Mottagande från anläggningsboende

Mottagande på anvisning från Migrationsverkets anläggningsboenden innebär att mottagande kommun tillhandahåller bostad och visst stöd i samband med bosättning vilket innefattar introduktion i svenska samhället. Mottagandet i kommunen samordnas med Arbetsförmedlingen och/ eller Migrationsverket.

3.4 Kvotflyktingar

UNHCR bedömer vilka personer som omfattas av kvoten. Flyktingkvoten för Sverige har under de senaste åren legat på 1900 personer. Migrationsverket anvisar kommunen kvotflyktingar, vilka ingår i överenskommelsen med länsstyrelsen (se sid. 18). Bland de personer som tas emot kan det finnas särskilda behov. Det förutsätter ett mottagande som präglas av flexibilitet, planering och samverkan mellan olika berörda aktörer. Kvotflyktingar kan ibland komma med kort varsel.

3.5 Anhöriga till tidigare mottagna

Dessa är anhöriga till personer som tidigare fått uppehållstillstånd och som har ansökt om uppehållstillstånd inom sex år från det att anknytningspersonen först togs emot i en kommun. Dessa personer reser in med beviljade uppehållstillstånd och omfattas av etableringslagstiftningen.

3.6 Ensamkommande barn

Mottagandet av ensamkommande barn, både under asyltiden och efter uppehållstillstånd är ett ansvar för kommunen. Kommunen ansvarar för barnens boende och omvårdnad. Boendet kan vara familjehem, HVB-boende, § 12-hem då LVU, Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga är tillämplig. (Riktlinjer för ensamkommande barn, Stockholm stad 2012).

Barnen har också rätt till stöd i form av god man, som utses av överförmyndarnämnden, under asyltiden. Då uppehållstillstånd beviljats är det socialnämnden i den kommun där barnet vistas (oftast i den kommun där barnet har blivit folkbokförd) som ska få till stånd ett förordnande av särskilt förordnad vårdnadshavare. Socialnämnden ska göra en framställning eller ansökan om särskilt förordnad vårdnadshavare till tingsrätten. (Föräldrabalk 1949:381).

3.7 Anhöriga till ensamkommande barn

Anhöriga till det ensamkommande har möjlighet att söka uppehållstillstånd i Sverige som anknytning till barnet. Om barnets eller den unges föräldrar kommer till Sverige efter att de har beviljats uppehållstillstånd och vill ha tillbaka vårdnaden, kan de ansöka om detta hos tingsrätten (6 kap. 10 § FB). Även socialnämnden har talerätt i denna fråga och kan initiera en vårdnadsöverflyttning. När den unge har fyllt 18 år upphör förordnandet. (Riktlinjer för ensamkommande barn, Stockholm stad 2012).

3.8 Ungdomar utan vårdnadshavare 18-20 år

Ungdomar i åldern 18-20 år som kommit till Sverige utan vårdnadshavare och beviljats uppehållstillstånd har rätt att efter behovsprövning uppbära försörjningsstöd vid studier på ungdomsgymnasium. Kostnader för försörjningsstödet kan återsökas av kommunen. Etableringslagstiftningen ger denna målgrupp flera alternativ, antingen gymnasieskola eller etableringsplan innehållande SFI, samhällsorientering och andra insatser.

För bild över olika målgrupper, se bilaga 2.

4. Etableringen- Arbetsförmedlingens ansvar

Sedan 1 december 2010 har Arbetsförmedlingen ansvar för att samordna nyanländas etablering inom det så kallade etableringsuppdraget.

Etableringen är en rättighetslagstiftning och styrs av nedanstående lagrum:

- Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
- Förordning (2010:407) om ersättning till vissa nyanlända invandrare

Rätten till etableringsplan gäller inte en nyanländ som

1. har haft ett förvärvsarbete på heltid sex månader,
2. går i gymnasieskola, eller
3. på grund av sjukdom eller någon annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan är förhindrad att delta i etableringsinsatser på minst 25 procent av heltid.

Syftet med lagstiftningen är att underlätta och påskynda målgruppens etablering i arbets- och samhällslivet. Enligt lagen ska insatserna ge de nyanlända förutsättningar för egenförsörjning och stärka aktivt deltagande i arbets- och samhällsliv.

Arbetsförmedlingen ska erbjuda individen en etableringsplan inom ett år efter första folkbokföring i en kommun.

Etableringsplanen ska omfatta högst 24 månader och minst innehålla

1. Utbildning i svenska för invandrare eller motsvarande utbildning för den som har rätt att delta i sådan utbildning enligt skollagen (2010:800),
2. Samhällsorientering (2010:1138)
3. Aktiviteter för att underlätta och påskynda den nyanländes etablering i arbetslivet. (2014:952).

Deltagande i etableringen ger rätt till etableringsersättning, som inte är behovsprövad. Kompletterande försörjningsstöd kan sökas hos kommunen vid behov.

För bild över etableringsprocessen, se bilaga 3.

5. Kommunernas ansvar i mottagandet

Arbetsförmedlingen har ett huvudansvar för den grupp nyanlända med uppehållstillstånd som omfattas av etableringslagstiftningen men också kommunerna är ansvariga för vissa delar:

5.1 Sfi/vuxenutbildning och samhällsorientering

Kommunens ansvarsområden i förhållande till etableringslagstiftningen består huvudsakligen av två delar: Sfi och andra vuxenstudier samt samhällsorientering.

Sfi styrs både av Skollag (2010:800) och av Förordning (2011:1108) om vuxenutbildning. Utbildningen är en kvalificerad språkutbildning som syftar till att ge vuxna personer med annat modersmål än svenska grundläggande kunskaper i svenska språket. I utbildningen får eleverna lära sig och utveckla ett funktionellt andraspråk. Sfi är en obligatorisk del i de nyanländas etableringsplan.

Samhällsorienteringen styrs av Förordning (2010:1138) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare och Lag (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare reglerar anhöriginvandrades rätt till samhällsorientering. Utbildningen omfattar minst 60 timmar och ska ges på modersmål eller annat språk som deltagaren behärskar väl. Syftet är att underlätta nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet. Samhällsorientering är en obligatorisk del i de nyanländas etableringsplan.

5.2 Information och stöd

Kommunerna har ett informationsansvar gentemot denna grupp på samma sätt som för andra kommuninvånare enligt Förvaltningslag (1986:223). Det kan gälla hur man söker bostad, förskola eller skola. Kommunerna har också ett ansvar att utreda behov enligt Socialtjänstlag (2001:453), Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga.

5.3 Bostäder

Det ankommer på Arbetsförmedlingen att anvisa bosättning i en kommun till en nyanländ som har rätt till etableringsplan. Flyktingar och skyddsbehövande som hos kommunen tas emot på anvisning i ett organiserat mottagande har rätt till boende. Det varierar hur kommuner tolkar sitt uppdrag delvis utifrån bostadsmarknaden på den aktuella orten. En del kommuner erbjuder hyreskontrakt under ett begränsat antal år, andra erbjuder ett förstahandskontrakt på obegränsad tid. När det gäller egenbosatta personer, se avsnittet Egenbosatta personer (EBO) med uppehållstillstånd på sid 7.

5.4 Försörjningsstöd

De nyanlända som omfattas av etableringslagen har precis som andra kommuninvånare med uppehållstillstånd rätt att söka försörjningsstöd enligt Socialtjänstlag (2001:453). Vid uppehållstillstånd kan nyanlända inom etableringsuppdraget ha behov av kompletterande försörjningsstöd i ”glappet” mellan det sista LMA-bidraget från Migrationsverket, som utbetalas i förskott och första utbetalning av etableringsersättning som sker i efterskott. Det kan även finnas andra skäl till att söka kompletterande försörjningsstöd. Ett är att individen har en etableringsplan på deltid på grund av sjukdom eller andra skäl och därför inte har etableringsersättning som når upp i nivå med normen för försörjningsstöd. Det finns också personer som av Arbetsförmedlingen bedöms ha prestationsförmåga med mindre än 25 % och därför inte har rätt till etableringsplan och således inte heller etableringsersättning.

Kommunerna handlägger försörjningsstöd till uppehälle för ungdomar över 18 år utan vårdnadshavare som studerar på ungdomsgymnasium. Ungdomens inkomster och tillgångar ska bedömas på samma sätt som ungdomar som bor med sina föräldrar. För ensamkommande flyktingbarn har kommunen rätt att återsöka sina kostnader hos Migrationsverket. När den unge har fyllt 21 år eller slutat sina gymnasiestudier handläggs de som övriga vuxna sökande. För mer information, se Riktlinjer för ekonomiskt bistånd i Länklista Bilaga 1.

5.5 Vilken ersättning får kommunerna från staten?

Kommunerna har rätt till statliga bidrag från Migrationsverket för olika delar av flyktingmottagandet. Detta styrs av ett flertal förordningar:

- Förordning (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. Förordningen reglerar för vilka kostnader kommunerna kan få ersättning för när det gäller asylsökande ensamkommande barn.
- Förordning (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. och Förordning (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar reglerar bland annat kommunernas rätt till schablonersättning för kommunmottagana personer samt ersättningar för ensamkommande flyktingbarn med uppehållstillstånd.

6. Stadens mottagande och kontaktytor

Detta avsnitt behandlar hur staden har organiserat sitt arbete med nyanlända och tar upp hur ansvarsfördelningen mellan olika nämnder ser ut. De kontaktytor staden har gentemot externa aktörer, exempelvis Länsstyrelsen i Stockholms län och Arbetsförmedlingen tas också upp.

2014 tog Stockholms stad emot 1880 personer varav 191 ensamkommande flyktingbarn enligt Migrationsverkets statistik. Under 2014 flyttade övriga nyanlända med uppehållstillstånd inom flyktingmottagandet till staden genom att bosätta sig i eget boende. Under 2015 erbjuder staden anvisat boende till 134 personer enligt 2014 års överenskommelse med Länsstyrelsen i Stockholms län. För dessa har Socialförvaltningens socialjour sedan 1 januari 2015 uppdraget att ta emot personer inom det organiserade mottagandet och erbjuda visst stöd i introduktionen i form av hjälp med till exempel folkbokföring och inskrivning i Försäkringskassan och barnomsorg. Socialförvaltningen anlitar också SHIS bostäder som ordnar boende, initialt stöd och viss information om hur samhället fungerar.

Övriga nyanlända med uppehållstillstånd inom flyktingmottagandet som flyttat in under 2015 är egenbosatta.

6.1 Uppdelat flyktingmottagandet i staden

6.1.1 Stadsledningskontoret

Stadsledningskontoret arbetar med och utvecklar fördelningsmodeller för stadsbidragen i staden, exempelvis till stadsdelsförvaltningar och överförmyndarnämnden.

6.1.2 Socialnämnden

med tillhörande förvaltning ansvarar för nedanstående delar av flyktingmottagandet:

- Överenskommelsen med länsstyrelsen. Direktören för socialförvaltningen ansvarar för förhandlingarna med länsstyrelsen. Direktören för arbetsmarknadsförvaltningen medverkar i förhandlingarna samt skriver under överenskommelsen efter samråd med stadsledningskontoret.
- Samordningsansvaret för mottagandet av ensamkommande barn, både under asyltiden och efter uppehållstillstånd. Det faktiska ansvaret för barnen ligger dock på stadsdelsnämnderna.
- Det initiala organiserade mottagandet av nyanlända på anvisning som beviljats uppehållstillstånd som flyktingar eller skyddsbehövande. Socialjouren sköter det första mottagandet och handlägger kompletterande försörjningsstöd under ”glappet” det vill säga perioden innan etableringsersättning från Arbetsförmedlingen börjar betalas ut. Socialförvaltningen har tecknat avtal med SHIS-Stiftelsen Hotellhem som i deras ställe ansvarar för att ta fram lämplig bostad samt ge initialt boendestöd och nödvändig samhällsinformation. Se för övrigt Riktlinjer för ekonomiskt bistånd i Länklista Bilaga 1.
- Övergripande frågor för ekonomiskt bistånd som liksom andra kommuninvånare också berör flyktingar och skyddsbehövande med uppehållstillstånd i behov av ekonomiskt stöd. Se för övrigt Riktlinjer för ekonomiskt bistånd i Länklista Bilaga 1.

6.1.3 Arbetsmarknadsnämnden

med tillhörande förvaltning ansvarar för nedanstående delar av flyktingmottagandet:

- Övergripande ansvar för flyktingsamordningen i staden.

- Tecknande av överenskommelse med Länsstyrelsen i samverkan med socialnämnden.
- Samordnande ansvar för återsökning av statsbidrag för flyktingar. I återsökningsprocessen är stadsdelsförvaltningar, utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen med flera berörda.
- Arbetsmarknadsfrågor för nyanlända som inte omfattas av etableringen.
- Sfi och annan vuxenutbildning
- Regiongemensam samhällsorientering för nyanlända inom etableringen, den utökade målgruppen samt övriga som den samverkande kommunen önskar samhällsorientering för.
- Duo Stockholm, en verksamhet som skapar möjlighet till kontakt mellan nyanlända och etablerade stockholmare. Arbetsmarknadsförvaltningen och Individuell människohjälp samverkar genom Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP).

6.1.4 Stadsdelsnämnderna

Med tillhörande förvaltningar. Arbetet med nyanlända skiljer sig inte från det som erbjuds andra invånare i stadsdelsområdet och omfattar bland annat:

- Försörjningsstöd vid behov för de egenbosatta personer som fått uppehållstillstånd, i den mån behoven inte kan tillgodoses med etableringsersättning via Arbetsförmedlingen.
- Försörjningsstöd för personer som bor i anvisade boenden inom det organiserade mottagandet- i den mån behoven inte kan tillgodoses med etableringsersättning via Arbetsförmedlingen.
- Försörjningsstöd för personer med nedsatt eller ingen prestationsförmåga som annars skulle ha omfattats av etableringsersättning via Arbetsförmedlingen.
- Försörjningsstöd för familjeåterföreningar (till ensamkommande flyktingbarn) om de inte omfattas av etableringen.
- LSS och socialpsykiatri.
- Äldreomsorg.
- Akut stöd i form av tillfälligt boende för egenbosatta och familjeåterföreningar. Se även avsnittet Egenbosatta personer (EBO) med uppehållstillstånd på s. 5.
- Barn och ungdomar som far illa.
- Förskola.

- I vissa stadsdelsområden service via medborgarkontor (i stadsområdena Bromma, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista Spånga – Tensta, Skärholmen och Älvsjö).

Statsbidrag fördelas till stadsdelsnämnderna för målgruppen flyktingar och skyddsbehövande med upphållstillstånd.

Se också Riktlinjer för ekonomiskt bistånd i Länklista Bilaga 1.

6.1.5 Utbildningsnämnden

Med tillhörande förvaltning. Ansvaret omfattar bland annat:

- Nyanlända barns skolgång i grundskola och gymnasium samt för uppföljning av stadens förskoleverksamhet. För grundskolan sker mottagande och kartläggning av elevens kunskapsnivå på START Stockholm eller på den enskilda skolan. För gymnasiet sker detta på Sprintgymnasiet. Utbildningsförvaltningens målgrupp är alla nyanlända, inte bara barn i familjer som omfattas av flyktingmottagandet. Utbildningsnämnden har också tagit fram riktlinjer för nyanlända grundskoleelever. Enligt riktlinjerna ska stadens alla skolor ha en tydlig och väl känd processbeskrivning för mottagande och undervisning av nyanlända elever. Det kan bland annat innebära att rektor gör en bedömning av om eleven är i behov av särskilt stöd, till exempel i form av studiehandledning på modersmål.
- Utbildningsnämndens planering av skolplatser för nyanlända elever berörs bland annat av hur staden anvisar boenden inom det organiserade mottagandet av flyktingar i staden.

6.1.6 Överförmyndarnämnden

Med tillhörande förvaltning.

- Överförmyndarnämnden utser om god man för asylsökande ensamkommande flyktingbarn och samverkar i detta med Migrationsverket. I övrigt ansvarar överförmyndaren för att rekrytera, utbilda och arvoda både gode män och särskilt förordnade vårdnadshavare.

6.2 Fördelning och återsökning av statsbidrag i staden

Flera förvaltningar i staden hanterar återsökning av statliga ersättningar hos Migrationsverket.

Arbetsmarknadsförvaltningen hanterar och fördelar den statliga schablonersättningen till stadsdelsförvaltningarna och återsöker stadsdelsförvaltningarnas kostnader för ensamkommande barn med uppehållstillstånd utifrån underlag som stadsdelsförvaltningarna tillhandahåller. Som stöd för detta har stadsledningskontoret tagit fram anvisningar för hantering av statsbidrag för flyktingmottagande. I anvisningarna preciseras hanteringen av statsbidrag till stadsdelsförvaltningarna.

Överförmyndarnämnden och Socialförvaltningen mottar statsbidrag för ensamkommande barn. Socialförvaltningen återsöker ersättning för personer som omfattas av det organiserade flyktingmottagandet vilket också innefattar kvotflyktingar. Därutöver ansvarar de för den återsökning som rör asylsökande ensamkommande barn utom den del som rör kostnader för god man där överförmyndarnämnden istället ansvarar för återsökningen.

6.3 Bostäder och bostadsförsörjning i staden

Stiftelsen Hotellhem- SHIS tillhandahåller genomgångsbostäder för personer inom det organiserade flyktingmottagandet. För att få överblick över behovet av bostadsförsörjning för nyanlända flyktingar och skyddsbehövande med uppehållstillstånd som flyttar till staden har Stadshus AB har i en PM gjort en samlad bedömning av behovet av bostäder. Under 2016 är bedömningen att staden kan ställa 200 tillfälliga bostäder till förfogande för personer inom flyktingmottagandet. Enligt beräkningen ovan skulle det innebära bostäder för cirka 500 - 600 personer. Under 2017 och 2018 är bedömningen att 400 tillfälliga bostäder per år kan tas fram.

För att staden ska klara sitt åtagande föreslås att det skapas en tvärorganisatorisk och multidisciplinär genomförandegrupp, under ledning av stadsledningskontoret. Genomförandegruppen föreslås vara liten och exekutiv och ges samordningsansvar för plan- och bygglovsfrågor, marktilldelning, relevanta vakanta byggnader, externa sammarbetspartners, beställarkrav och efterfrågeförändringar. Genomförandegruppens övergripande syfte är att snabbt och med erforderliga mandat skapa förutsättningar för nya genomgångsbostäder, i SHIS regi.

6.4 Regionala råd och överenskommelser

6.4.1 Överenskommelse- Samverkan mellan kommuner i Stockholms län gällande nyanlända

En samverkansöverenskommelse gällande nyanlända framtagna av KSL skrevs 2012 under av alla kommuner i Stockholms län. Syftet med överenskommelsen är att kommunerna genom samarbete ska underlätta och förbättra integrationen av nyanlända i länet. Målet är att kommunerna genom ett enhetligt agerande, ett gemensamt ansvarstagande och ett gemensamt förhållningssätt gentemot externa aktörer ska möjliggöra en väl fungerande integration där individens självförsörjning är målet.

6.4.2 Regionala samrådet

Genom det regionala samrådet finns en kontinuerlig samverkan med Länsstyrelsen, Försäkringskassan, Landstinget, Arbetsförmedlingen och Kommunförbundet Stockholms län. Arbetsförmedlingen är sammankallande. Rådet sammanträder fyra till fem gånger per år. Syftet med rådet är att ta tillvara och utveckla allas kunskaper, erfarenheter och resurser och därmed påskynda etableringen för nyanlända. Målet är att regionens aktörer, genom konkreta åtgärder som följs upp, tillsammans ser till och verkar för att nyanlända individer erhåller effektiva och individuella insatser som leder till snabb etablering samt i övrigt verkar för att gemensamt undanröja hinder för denna etablering.

6.5 Samverkan med Landstinget i Stockholms län

Stockholms stad samverkar med landstinget på flera sätt:

- Hälsokommunikatörerna. Verksamheten som är organiserad under Transkulturellt centrum har avtal med de kommuner i länet som vill samverka kring hälsokommunikation för nyanlända. Stockholms stad, genom Arbetsmarknadsförvaltningen är en av de kommuner som har avtal med landstinget om hälsokommunikation. Hälsokommunikation genomförs i stadsdelsområdena Spånga-Tensta och Skärholmen, mestadels inom Sfi-utbildningen.
- Stadsdelsförvaltningarnas samverkan med vårdcentraler på lokal basis och utifrån individnivå.

6.6 Samverkan med Arbetsförmedlingens etableringskontor- lokal överenskommelse

Ett metodstöd för lokala överenskommelser har på nationell nivå tagits fram i samarbete mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, länsstyrelserna, Migrationsverket och Sveriges Kommuner och Landsting. Metodstödet är avgränsat till att avse nyanlända som omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Syftet med metodstödet är att vägleda de lokala parterna i arbetet med att ta fram lokala överenskommelser. I Arbetsförmedlingens metodstöd står det: En lokal överenskommelse ska i första hand tydliggöra uppdrag, ansvarsfördelning, roller och rutiner mellan Arbetsförmedlingen och kommuner samt andra myndigheter och organisationer såsom landsting/regioner, Försäkringskassan och Migrationsverket. Arbetsförmedlingen ska vara stödjande och pådrivande i förhållande till andra berörda parter i arbetet med nyanländas etablering. Det innebär att Arbetsförmedlingen ska vara sammankallande och ta initiativ till att en lokal överenskommelse upprättas. Arbetsförmedlingen ansvarar också för uppföljning och revidering av överenskommelsen tillsammans med övriga parter som ingår i den. Stockholms stad har sedan etableringsreformens införande en lokal överenskommelse (LÖK) med Arbetsförmedlingen gällande samverkan och ansvarsfördelning under individens etableringsperiod.

I Stockholms stad är det Arbetsmarknadsförvaltningen i samverkan med berörda förvaltningar som tillsammans med Arbetsförmedlingen kommer överens om textens innehåll och hur den ska utvecklas och revideras. Det är också Arbetsmarknadsförvaltningen som tecknar överenskommelsen från stadens sida.

Överenskommelsen ska kontinuerligt följas upp och en samverkanskonferens mellan de båda parterna hålls årligen.

Stockholms stads LÖK med Arbetsförmedlingens etableringskontor fastställer en samverkansmodell med styrgrupp och lokala samarbetsgrupper för handläggare.

Överenskommelsens mål och syften är att:

Säkerställa att deltagare i etableringen inte råkar ut för glapp eller bollande mellan myndigheter och att befintliga resurser används så effektivt som möjligt.

- Nyanländas etablering skall bli effektivare och de nyanländas resurser och kompetenser ska bättre tillvaratas.

- Tydliggöra ansvarsområden och effektivisera handläggningen av ärenden.
- Utveckla och gemensamt ta ansvar för insatser riktade till nyanlända.
- Bidra till en gemensam behovsbild och gemensam målsättning gällande insatser för att nå uppsatta mål.
- Definiera aktörernas specifika roller och ansvar samt synliggöra behovet av utvecklings- och kvalitetsarbete.
- Möjliggöra smidigt samarbete och gemensam planering mellan handläggare från Stockholms stad och Arbetsförmedlingen.

6.7 Samverkan mellan staden och Länsstyrelsen i Stockholms län

Länsstyrelsen samverkar med staden på flera sätt:

- Staden har en överenskommelse med Länsstyrelsen i Stockholms län som fastställer hur många ensamkommande barn staden förväntas ta emot.
- Staden har en överenskommelse om flyktingmottagande med Länsstyrelsen i Stockholms län. Överenskommelsen fastställer hur många flyktingar och skyddsbehövande som staden ska ta emot i ett organiserat mottagande. Därutöver tar staden årligen emot en större andel egenbosatta så kallade EBO.
- Regionala samrådet (se Regionala råd och överenskommelser på sid. 18)
- Centrum för samhällsorientering i Stockholms län. Länsstyrelsen samverkar genom samrådsgrupp.

7. Jämförelser mellan olika storstadsregioner

I Göteborg finns Etableringsenheten under förvaltningen Social resurs som tar emot nyanlända inom flyktingmottagandet (ABO och EBO) om behov av stöd finns. Malmö har Invandrarservice med en motsvarande funktion. Glappersättning handläggs för alla nyanlända flyktingar centralt i Göteborg av Etableringsenheten och i Malmö av Invandrarservice. Stockholm hanterar glappersättning genom stadsdelsförvaltningarna utom för de nyanlända som omfattas av det organiserade flyktingmottagandet. Statsbidrag återsöks i Göteborg via en egen enhet, Flyktingadministrationen. Motsvarande funktion i Malmö sköts av Invandrarservice. I Stockholm är motsvarande funktion uppdelad på olika förvaltningarna, se Fördelning och återsökning av statsbidrag i staden, sid. 16.

Både Göteborg och Malmö har särskilda enheter för inskrivning av nyanlända grundskoleelever och även för gymnasieelever. Stockholm håller på att etablera en funktion för mottagande av nyanlända grundskoleelever för hela Stockholm, START Stockholm. För nyanlända gymnasieelever finns i Stockholm SPRINT-gymnasiet.

Strategfunktioner för flyktingfrågor organiseras i Göteborg under stadsledningskontoret och i Malmö under stadskontoret, det vill säga i båda fall under kommunstyrelsens förvaltning. Någon motsvarande funktion finns inte på det sättet i Stockholm, men strategfunktioner i flyktingfrågor finns både hos Arbetsmarknadsförvaltningen och Socialförvaltningen och dessutom hos stadsledningskontoret i form av controller. Det finns i dagsläget ingen strukturerad samverkansform för dessa funktioner i Stockholm stad.

8. Förändringar som påverkar

Flera aktuella förändringar spelar in när stadens framtida flyktingmottagande ska struktureras. De påverkar förutsättningarna på ett lokalt, regionalt och nationellt plan och samspelar med varandra. De viktigaste är:

- **Ökningen av antalet asylsökande och personer utan tillstånd**

Sannolikheten att staden står inför ett ökat inflöde av asylsökande och andra nyanlända. Ökningen ställer på kort och på lång sikt krav på kommunerna, både utifrån att kommuner har ett lagmässigt ansvar för asylsökande ensamkommande barn och utifrån

Migrationsverkets behov av stöd att hitta nya anläggningar som ska hysa asylsökande. Det befinner sig också en mängd människor inom staden gränser som inte har tillstånd av vistas i landet och som i vissa fall är på väg att söka i asyl i annat land. Det råder oklara siffror kring hur stor den sistnämnda gruppen är.

Antalet nyanlända som beviljas asyl och uppehållstillstånd kommer på sikt att öka men hur mycket beror bland annat på ändrade flyktingströmmar och asylväntetid i Sverige och andra europeiska länder.

- **Nytt lagförslag om anvisning av nyanlända flyktingar 2015**

Kommunerna föreslås från och med den 1 juli 2016 åläggas att ta emot nyanlända flyktingar och andra skyddsbehövande med uppehållstillstånd enligt fördelningstal som Arbetsförmedlingen i samverkan med länsstyrelserna och Migrationsverket fastställer, detta enligt Departementsskrivelse DS 2015:33. Det betyder att kommunerna ska ha beredskap för ett organiserat mottagandet som inkluderar att kommunerna bland annat erbjuder bostäder.

Anledningen till lagförslaget är de långa väntetiderna på anläggningsboendena med en fördröjd etablering som följd. Staten förväntar sig med denna förändring att fördelningen i mottagandet blir mer proportionerligt i förhållande till kommunernas arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek och annat mottagande av nyanlända. Regeringen har efter det ökade antalet asylsökande under hösten 2015 föreslagit att ikraftträdandet ska tidigareläggas. I debatten har 1 mars 2016 nämnts som ett förslag.

Lagförslagets konsekvenser för Stockholms stad är svårbedömda utifrån att förslaget saknar en preciserad beräkningsmodell för fördelningstalen. Men med en beräkningsmodell där en god arbetsmarknad och stor befolkningsmängd är viktiga parametrar, torde en betydande ökning av antalet anvisade vara sannolik. På längre sikt kan förslaget också göra att det organiserade mottagandet ökar, eftersom förslaget innehåller antagandet att ett utökat organiserat mottagande kommer att göra egenbosättandet som är stort i staden mindre attraktivt.

- **Regeringens satsningar på det kommunala flyktingmottagandet i budgetpropositionen 2016.**

Regeringen föreslår i budgetpropositionen för 2016 höjningar av ersättningarna till kommunerna för mottagandet av nyanlända som beviljats uppehållstillstånd som flyktingar eller skyddsbehövande. Satsningarna innebär bland annat att anslagen höjs från 83 100 kronor per person och år till 125 000 kronor. Ökningen ska finansieras bland annat genom att använda anslaget som tidigare gått till de nu avvecklade etableringslotsarna och genom att den prestationsbaserade ersättningen till kommuner som tar emot en nyanländ efter anvisning försvinner. Dessutom ges en särskild utredare i uppdrag att föreslå åtgärder för att skapa ett sammanhållet system för mottagande och bosättning av asylsökande och nyanlända. Utredaren ges också i uppdrag att förbättra systemet för statlig ersättning till kommuner och landsting. Uppdraget ska vara slutligt redovisat senast den 31 oktober 2017 (Dir 2015:107).

9. Utveckling av intern och extern samverkan

För att möta upp de kommande krav som ett ökat flyktingmottagandet innebär behöver staden identifiera och se över flera utvecklingsområden, både i gränssnittet mellan staden och externa parter och mellan stadens interna aktörer som på olika sätt arbetar med flyktingar eller andra nyanlända. På flera sätt sammanfaller behoven av tydlighet i den interna och externa kommunikationen. Kommunstyrelsen har i stadens budget för 2016 fått i uppdrag att skyndsamt genomföra en översyn av flyktingmottagandet i samråd med stadsdelsnämnderna, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, överförmyndarnämnden, exploateringsnämnden, utbildningsnämnden samt Stockholms stadshus AB. Syftet är att säkerställa en ändamålsenlig organisation, process, resursfördelning samt uppföljning för flyktingmottagandet.

9.1 Samverkan med Arbetsförmedlingen och länsstyrelsen

Efter Etableringslagstiftningens ikraftträdande 2010 har många kommuner minskat sin ambitionsnivå när det gäller riktade insatser inom flyktingmottagandet. Det kan ses som en väntad utveckling utifrån vad lagar och regelverk fastställt rörande ansvarsfördelning och kommunernas möjligheter till kostnadstäckning. Konsekvensen på handläggarnivå, både i den kommunala sektorn och hos Arbetsförmedlingen är en upplevelse av att individers behov faller mellan stolarna. Ett exempel är tolkningarna kring kommunens ansvar för socialt stöd i under individens etableringsprocess. Det har

sedan etableringslagstiftningens ikraftträdande 2010 funnits olika uppfattningar om hur anvarsfördelningen kring detta bör se ut, även om en del av frågetecken rätats ut med hjälp av lokala överenskommelser. Etableringslotsarnas utfasning under 2015 kan ha medfört att behovet av stöd till personer som omfattas etableringen inte tillgodoses, även om de tillfälligt, under sista halvåret 2015 delvis har ersatts av Arbetsförmedlingens egna etableringsresurser. Regeringen hänvisar till att det är Arbetsförmedlingen som avgör om de insatser som etableringslotsarna tidigare stod för ska erbjudas i myndighetens egen regi eller genom kompletterande aktörer. Regeringen hänvisar också till det kommunala ansvaret i att vägleda sina invånare i frågor av social och praktisk karaktär och hänvisar till Förvaltningslagen (1986:223). (Nyanländas etablering- är statens insatser effektiva? RIR 2015:17).

I Arbetsförmedlingens arbete finns i bakgrunden ett nationellt perspektiv som ibland disharmonierar med det lokala, kommunala perspektivet. Det kan hos Arbetsförmedlingen påverka möjligheterna till lokal anpassning i sina insatser riktade till exempelvis nyanlända. Utsikterna till samverkan kan i gränssnittet mellan Arbetsförmedlingen och staden påverkas av de nämnda faktorerna.

Därutöver tillkommer bristen på bostäder som påverkar nyanländas möjligheter att etablera sig. Arbetsförmedlingen ser tillsammans med staden att nyanlända med upphållstillstånd inom flyktingmottagandet skriver sig på en adress utan egentligen vistas där för att få komma igång med sitt liv i Sverige och få tillgång till etableringsinsatser och etableringsersättning inom Arbetsförmedlingens ram. Individens bostadsproblem kan också inverka på möjligheterna samarbeta mellan Arbetsförmedlingen och staden, till exempel i fall där individen behöver samordning kring vissa insatser.

9.2 Behov av intern samverkan i staden

Det formella ansvaret för stadens flyktingmottagande är idag uppdelat på en flertal olika nämnder i staden. Den mindre del av flyktingar och skyddsbehövande med uppehållstillstånd som omfattas av det organiserade mottagandet på anvisning har inledningsvis stöd genom Socialjouren och SHIS och senare genom stadsdelsnämnderna men då på samma sätt som andra kommuninvånare och om behov finns. De egenbosatta nyanlända inom det kommunala flyktingmottagandet som har behov av stöd

och insatser utifrån individuella behov ska också de vända sig till stadsdelsförvaltningarna där de bor. Förutsättningarna i varje stadsdelsområde är olika och resulterar därför i ett varierande utbud av service. I staden finns sedan etableringslagstiftningens ikraftträdande 2010 en hållning baserad på ”normaliseringsprincipen”. Det innebär för målgrupperna kommunmottagna flyktingar och andra nyanlända att de kan söka stöd på samma sätt som andra kommuninvånare inom ramen för socialtjänsten och de kontaktcenter eller medborgarkontor som finns. I vissa stadsdelsområden finns dock anpassade resurser utifrån en hög andel nyanlända invånare, till exempel i form av olika språkkompetenser.

Vid samtal med personal på stadsdelsförvaltningarna upplever de - oavsett om de möter få eller många nyanlända, behov av en samlad och levande kunskapsresurs i frågor som rör flyktingar och skyddsbehövande, till exempel gällande introducerande insatser, behov av särskilda vårdinsatser eller kontakter med Arbetsförmedlingen eller Migrationsverket. Ett exempel som ofta nämns är hur situationen för ensamkommande ungdomar påverkas när föräldrar och syskon anländer till Sverige med uppehållstillstånd baserade på anknytning till ungdomen. Dessa ärenden ofta hamnar hos Socialtjänsten, då familjen ofta står utan boende och försörjning vid familjeåterföreningen. Barnets ansvarar plötsligt för en hel familj och är den som har kunskaper om hur samhället fungerar. Ungdomens studier och andra aktiviteter får stå tillbaka för de ärenden som måste göras för familjens räkning. Boendesituationen är ofta komplicerad eftersom familjen hänvisas till tillfälliga hotell- eller vandrarhemsboenden, i den mån de inte kan ordna ett eget boende. Det är möjligt att en för staden gemensam kunskapsresurs som handskas med omvärldsbevakning och regelverk skulle kunna bidra till att utveckla arbetssätt för den här typen av situationer.

I begreppet kunskapsresurs ingår även en arena för erfarenhetsutbyte som kan bidra till en gemensam syn och ett helhetsperspektiv på arbetet med nyanlända. Tillgången till en gemensam kunskapsresurs kan förutom en ökad trygghet i den professionella rollen som exempelvis socialsekreterare, även bidra till att staden ökar sina möjligheter till en långsiktig och forskningsbaserad kvalitetsutveckling inom området.

När det gäller frågan om samordning kring överenskommelser med Länsstyrelsen går det att konstatera att socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden delar på ansvaret kring att förhandla och sluta överenskommelse och om det övriga kommunala

flyktingmottagandet, men att socialnämnden i sin verksamhet hanterar fler av de operativa frågor som regleras i överenskommelserna. I arbetet med överenskommelserna mellan staden och Länsstyrelsen i Stockholms län går att identifiera vissa behov av en tydlig förankringsprocess och en enhetlig kommunikationskanal utifrån de samtal som förts med länsstyrelsen i detta kartläggningsarbete. Arbetsmarknadsnämndens samordnande ansvar gällande flyktingmottagande är i nuvarande organisation i praktiken frikopplat från operativa verksamhetsfrågor, undantaget fördelning och återsökning av statsbidrag.

Rent generellt behöver det inte vara något problem med att flera förvaltningar delar på ett visst ansvarsområde så länge det finns en fungerande och formaliserad styrmodell som kan bidra till att undvika dubbelarbete eller oklarheter i olika ansvarsfrågor. I alla de delar som rör kommunikation med statliga aktörer finns dock behov av att samordna vissa funktioner inom staden för att åstadkomma en tydlig och väl förankrad kommunikation med externa parter. En ledningsgrupp med mandat att fatta beslut skulle kunna vara en fungerande plattform som bidrar till ökad styrning i frågan. En tydlig funktion, utformad att hantera både frågor kring ensamkommande flyktingbarn och vuxna nyanlända inom det kommunala flyktingmottagandet, kan utgöra en gemensam röst gentemot statliga myndigheter och andra externa aktörer och samtidigt vara en samordnande kraft och kunskapsresurs.